

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 112/20

Møtedato: 29.10.2020

Dato: 14.10.2020

Arkivsaksnr: 2011/2813

Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien (COVID -19)

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Beredskapsplan for universitetet i Bergen
<https://regler.app.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.6-Beredskapsplan-ved-UiB/Beredskapsplan-for-Universitetet-i-Bergen>
- Pandemiplan for Universitetet i Bergen
<https://regler.app.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.6-Beredskapsplan-ved-UiB/Pandemiplan-for-Universitetet-i-Bergen>
- Styresak 30/20 Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemi (COVID – 19)
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-03-23/S_30-20Orientering_universitetets_beredskapsarbeid_under_%20koronaviruspandemi.pdf
- Styresak 37/20 Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemi (COVID – 19)
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-04-23/S_37-20Beredskap_Korona.pdf
- Styresak 53/20 Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemi (COVID – 19)
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-05-28/S_53-20Orientering_koronasituasjon.pdf
- Styresak 76/20 Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemi
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-08-27/S_76_20Koronaviruspandemien.pdf)
- Styresak 95/20 Orientering om universitetets beredskapsarbeid og planer for høsten i forbindelse med koronaviruspandemien (COVID-19)
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/2020-09-24/S_95-20Orientering_korona.pdf

Saken gjelder:

Den 15.juni åpnet regjeringen alle universiteter og høyskoler for alle ansatte og studenter, og UiB la til rette for at høstsemesteret kunne gjennomføres med en kombinasjon av fysiske og digitale løsninger. Etter smitteøkning i Bergen i august og september besluttet Bergen kommune nye tiltak for perioden 8.-28.september og UiB la om til digital undervisning. Ansatte som kunne ha hjemmekontor ble anbefalt dette. Den 29.september opphevet kommunen restriksjonene og UiB la igjen om til kombinasjoner av fysisk og digital undervisning.

Universitetsstyret ble orientert om universitetets oppfølging av koronautbruddet i ekstraordinært styremøte 23.mars, og i alle påfølgende styremøter. Kunnskapsdepartementet har fått løpende status om situasjonen. I saken redegjøres det for status i universitetets arbeid og planene for gjennomføring av høstsemesteret i tråd med gjeldende smittevernbestemmelser og en nærmere orientering gis i møtet.

Forslag til vedtak:

Styret tar sak om Universitetets arbeid med beredskap i forbindelse med Koronaviruset (COVID-19) til orientering og imøteser en ny status i neste styremøte.

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

15.10.2020/Tore Tungodden/Kari Fuglseth/Sonja Dyrkorn/Benedicte Løseth/Christen Soleim/Per Arne Foshaug/Kjartan Nesset.

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
112/20

Møtedato:
29.10.2020

Arkivsaksnr:
2011/2813

Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien (COVID -19)

Bakgrunn

Den 15.juni gjenåpnet regjeringen alle universiteter og høyskoler for alle ansatte og studenter. Et viktig formål var å legge til rette for en så normal studiestart og høstsemester som mulig. Universitetsstyret ble orientert om opplegget for gjennomføringen av studiestarten og mottaksuken i sak 76/20 og i 95/20. Universitetet fikk positive tilbakemeldinger fra Bergen kommune på organisering og tiltak for å ivareta et forsvarlig smittevern i vår virksomhet.

Den 7.august ga regjeringen ny informasjon om å bremse gjenåpningstakten av samfunnet. Det gjaldt særlig reiser og planlagte utvidelser av antall deltakere i større arrangementer. Etter økningen i smittetilfeller anmodet Bergen kommune den 28.august studenter om å ta selvpålagt karantene dersom de hadde deltatt i sosiale sammenhenger der smittevernregler var brutt. Den 8.september innførte kommunen ytterligere tiltak, i første omgang til 18.september og siden utvidet til 28.september:

- Hjemmekontor ble igjen anbefalt og det ble vedtatt nye begrensninger på antall deltakere i private sammenkomster og i offentlige arrangementer
- Munnbind ble anbefalt på offentlig transport der avstandsregler kan være vanskelig å overholde.
- Kommunen stoppet midlertidig all praksisutplassering av studenter til kommunal virksomhet.

Etter nedgang i smittetilfeller opphevet kommunen tiltakene den 29.september og universitetet kunne igjen innføre kombinasjon av fysisk og digital undervisning. Det gis en nærmere redegjørelse for universitetets oppfølging av tiltakene i saken.

Undervisningssituasjonen

Undervisningsopplegget for høsten er i utgangspunktet lagt opp med en god kombinasjon av fysiske og digitale tilbud. UiB har økt kapasiteten i undervisningsarealene og iverksatt en rekke tiltak for å ivareta forsvarlig smittevern. 112 undervisningsrom er nå teknisk oppgradert for å kunne tilby kombinasjoner av digital og fysisk undervisning. Alle undervisere og nye studenter fikk særskilt informasjon før oppstart av semesteret. Kurs i smittevern var obligatorisk og om lag 120 smittevakter ble utplassert ved adkomster til alle bygg og større undervisningsrom. Plassene i de største undervisningsrommene og på større lesesaler ble nummerert for å bidra til målrettet smittesporing dersom det dukker opp smittetilfeller. Etter smitteøkningen i august innførte Bergen kommune nye restriksjoner og tiltakene ble forlenget til 28.september. Universitetet fulgte opp med følgende tiltak og anbefalinger:

- Studenter som kunne arbeide hjemmefra ble oppfordret til dette, men campus var åpen for alle som har behov for fysisk tilstedeværelse for å kunne studere. Av sikkerhetshensyn måtte studenter og ansatte bruke kort for å få tilgang til bygg.
- UiB la om til full digital undervisning der det var mulig, men med egne opplegg for helsefagstudenter ved Det medisinske fakultet.
- Kommunal praksis for studenter ble avlyst til og med 28. september.

Etter nedgang i smittetilfeller i slutten av september opphevet Bergen kommune restriksjonene og UiB fulgte opp med følgende anbefalinger og tiltak for studentene gjeldende fra 30. september:

- Kombinasjonen av både fysisk og digital undervisning kunne igjen innføres i samsvar med opprinnelig plan for høstsemesteret.
- I undervisning, saleksamener og på offentlige arrangementer kunne det igjen være inntil 200 personer til stede gitt at smittevernreglene overholdes.
- Studenter og ansatte fikk igjen full tilgang til campus, men for å ivareta sikkerhet måtte studenter og ansatte fortsatt benytte nøkkelkort for å komme inn i byggene.

Opplegget for gjennomføring av eksamener i høst er grundig vurdert i lys av smittevernreglene. Saleksamener gjennomføres innen maksgrensen på 200 personer. Ekstra arealer er tatt i bruk og sikrer 2 meter mellom hver student i lokalene. Det er eget opplegg for tilkomst til lokaler for å unngå kødannelse. Vektore og smittevernvakter er tilgjengelig for å sikre at smittevernregler overholdes, og erfaringene så langt tilsier at tiltakene fungerer godt.

For mange av UiBs nye studenter kan starten på studietiden ha vært krevende og annerledes enn forventet. Studentorganisasjonene melder om svakere rekruttering til studentdemokratiet og melder om at mange føler seg ensomme. Målinger universitetet har gjennomført viser at UiB har levert god koronakommunikasjon til studentene. 76 prosent oppgir i en undersøkelse at UiB gir tilstrekkelig informasjon om nedstengingen. Det løser imidlertid ikke de underliggende utfordringene med en krevende studiehverdag faglig og sosialt. Kommunikasjonsavdelingen utvikler nå en kampanje rettet mot studentene som kan supplere den praktiske informasjonen. Kampanjen utvikles i samarbeid med Studentparlamentet og følger opp innspill fra studentene på forhold som kan bidra til å bedre studiehverdagen under pandemien. Rådene vil springe ut av forskningsbasert kunnskap og bli til i samarbeid med fagmiljøene. I tillegg til en rådgivende funksjon, skal kampanjen også motivere til videre studier. Et viktig formål er å skape noe av den fellesskapsfølelsen som normalt ville ivaretas gjennom fysiske møter på campus.

Utveksling og internasjonale studenter

Som følge av regjeringens reiseråd 7. august har UiB anbefalt å unngå reiser internasjonalt og nasjonalt som ikke er strengt nødvendig. Utveksling for studenter er vurdert som nødvendige reiser fra regjeringen og UiB har som eneste universitet opprettholdt tilbud om utveksling. UiB legger også til rette for utveksling i Europa kommende vårsemester. Det er så langt nominert 517 innkommende utvekslingsstudenter, i tillegg kommer 90 masterstudenter og 22 studenter på Erasmus Mundus programmet EMQAL. UiB har dialog med Sammen om boliggaranti og gjennomføring av innreisekarantene for internasjonale studenter.

Det er tilnærmet samme søkertall for utreisende studenter våren 2021 som forrige vårsemester (340 søkere) og UiB vil fortsatt tilby utveksling så langt det lar seg gjøre. Det er i det lengste arbeidet for at det skulle være mulig å gjennomføre utveksling til læresteder utenfor Europa, men etter en totalvurdering er konklusjonen at slik utveksling ikke kan tilbys denne våren.¹

Tiltak for ansatte

UiB har videreført ordningen med hjemmekontor og forskjøvet arbeidstid for å unngå unødvendig belastning på offentlig transport og av hensyn til ansatte i risikogrupper. Som følge av smitteutviklingen i Bergen anmodet kommunen den 8.september alle virksomheter om å praktisere hjemmekontor så langt det var mulig. UiB anbefalte hjemmekontor for alle ansatte som kunne arbeide hjemmefra. Campus var imidlertid åpen for de som har behov for fysisk tilstedeværelse for å utføre sitt arbeid. Etter kommunens oppheving av tiltak 28.september vendte UiB tilbake til ordningene der hjemmekontor og fleksibel arbeidstid kan benyttes for å redusere belastning på offentlig transport og ivareta personer i risikogrupper.

Koronapandemien krever ekstra innsats både i fagmiljøene og innen administrasjonen. Det er blant annet vanskelig å gjennomføre all undervisning innenfor normale arbeidstidsrammer i en del fag. I tråd med hovedtariffavtalens pkt.2.5.3, nr. 2 er det nå framforhandlet en kompensasjonsordning for forskjøvet arbeidstid for undervisningsoppgaver i høst og oppfølging av ordningen vil skje ved de enkelte enhetene.

UiB følger fortsatt regjeringens reiseråd og reiser til utlandet som ikke er strengt nødvendig bør unngås. Også innenlandsreiser begrenses og vurderes nøye i forhold til utvikling i smittesituasjonen. Ansattes reiser skal godkjennes av nærmeste leder.

Etter kommunens oppheving av tiltak den 29. september er det igjen mulig å være 200 deltakere på offentlige arrangementer. Alle arrangementer i regi av universitetet vurderes likevel fortløpende basert på risikoanalyser der både smittevern og omdømmehensyn legges til grunn. Tradisjonelle sammenkomster i forbindelse med julen blir også lagt om slik at antall deltakere begrenses og organiseres i tråd med forsvarlig smittevern.

Forskning og forskerutdanning

Universitetet har siden koronautbruddet fulgt forskningsvirksomheten tett. Det er regulære møter med faglig ledelse på alle nivå for å utveksle erfaringer og iverksette tiltak. På grunn av den betydelige omleggingen til digital undervisning har endel vitenskapelige ansatte hatt redusert tid til forskning, og det er stort fokus på langtidseffektene koronapandemien kan ha for forskningsaktiviteten. Det ses konsekvenser for fremdrift i prosjekter, søknadsprosesser, publiseringsevne og tid til fri forskning. Det internasjonale forskningssamarbeidet er utfordrende og flere forskere har også utsatt planlagte forskningsopphold.

Koronasituasjonen gir også utordringer både for yngre forskere og ph.d.-kandidater da oppstarten av forskerkarrieren blir med andre premisser enn tidligere. Mange er avhengig av å reise utenlands for å gjennomføre datainnsamling. En del forskningstokt er blitt utsatt og de fleste reiser til andre land er utsatt på ubestemt tid. Mangel på forskningsdata fører også til

---

¹ Det er enkelte unntak knyttet til bachelor i Japansk og på Jus.

forsinkelser i fremdrift i forskningsprosjekter generelt. Det meste av seminarer, konferanser og ph.d.-kurs er enten avlyst eller er overført til et digitalt format. Det er vanskelig å gjennomføre forskningsopphold ved andre institusjoner og flere kull med ph.d.-kandidater kan gå glipp av muligheten til å knytte nettverk utenfor egen institusjon.

Koronasituasjonen har også hatt konsekvenser for enkelte EU-prosjekter blant annet fordi yngre forskere har hatt redusert arbeidskapasitet på grunn omsorgsoppgaver. Noen prosjekter er allerede innvilget utsettelse, men full oversikt over effektene av koronasituasjonen vil det først være om et par år. UiB setter nå i gang et større arbeid for å se hvordan en kan skjerme tid og ressurser til forskningen. Det er viktig med en helhetlig planlegging av forskning og undervisning slik at tid og ressurser balanseres til de viktige primær oppgavene for universitetet.

UiB har i gang ulike tiltak knyttet til Forskningsrådets søknadsfrist 18. november om nye sentre for fremragende forskning. De 26 ulike senterinitiativene er nå inne i en intensiv skriveprosess og det er avgjørende å skjerme denne tiden. I samarbeid med dekangruppen er det besluttet å gi finansiell støtte for avhjelpe i den viktige innspurtsfasen. Ressursene kan benyttes til å dekke tiltak som frikjøp fra undervisning, sensur, veiledning, engasjement av postdoktorer og vitenskapelige assistenter.

Forskningsrådet har framskyndet hoved-søknadsfristen fra mai til februar i 2021 og det gir fakultetene en kortere planleggingshorisont. Ulike tiltak vurderes i nært samarbeid med fakultetene for å sikre UiBs deltakelse. Fakultetene har meldt behov for støtte til tiltak som faglige ekspertpaneler, professor II-stillinger som kan avhjelpe med undervisning og veiledning m.m. Det er også meldt behov for økt forskningsadministrativ støtte i søknadsprosessene. Det utarbeides nå en egen tiltaksplan for forskning som skal sikre at UiB har kapasitet og kraft til å styrke forskningskvaliteten. Disse tiltakene vil bli innarbeidet i budsjett for 2021 og i langtidsbudsjettet.

UiB la raskt om til digitale disputaser i vår og ved utgangen av september er det avlagt 112 disputaser etter utbruddet av pandemien. Det har vært få utsettelse av disputaser som følge av korona. Alle disputaser strømmes og fagmiljøene kombinerer dette med ulike opplegg for fysisk deltakelse.

Økonomi

I styremøte 24. september ble de økonomiske konsekvensene av pandemien redegjort for i to saker (95/20 og 96/20). Redegjørelsene var basert på den andre mer grundige kartleggingen av økonomiske konsekvenser gjennomført på UiB. Det vil ikke bli gjort en tilsvarende detaljert kartlegging før etter tredje tertial 2020, men vi vil likevel peke på noen oppdateringer.

I sak 95/20 ble det vist til både besparelser, merkostnader og reduserte inntekter. Det siste gjaldt i særlig grad Medisinsk fakultet (MED) sin klinikkaktivitet. Det var håp om en kompensasjon for dette i Statsbudsjettet. Ettersom dette så langt ikke ligger inne, legger vi opp til at UiB må kompensere fakultetet for deler av dette tapet. Lønnsoppgjøret i Staten er avsluttet og rammen for oppgjøret er på nivå med forutsetningen som ble lagt til grunn i sakene i møte 24. september. Dette betyr at enhetenes kompensasjon for lønns- og prisvekst i budsjettet for 2020 er godt over reell vekst. I sak 96/20 fikk universitetsledelsen

fullmakt til å redusere lønns- og priskompensasjonen, og resultatet av lønnsoppgjøret innebærer at forutsetningene for Universitetsstyrets vedtak er innfridd.

Vi har mottatt oppdaterte prognoser for 2020 fra fakultetene basert på regnskap pr 30. september. I sum øker fakultetene sine prognoser for overføringer med om lag 5 mill. kroner. Dette kan være resultat av ytterligere kostnadsreduksjoner som følge av pandemien, men endringen er marginal og kan også skyldes andre effekter. IT-avdelingens prognose er tilsvarende negativ slik at netto økonomiske effekter av pandemien fremdeles er på nivå med tidligere anslag. Vi er ikke kjent med større nye tiltak som vil ha effekt på økonomien i 2020 noe som utviklingen i enhetenes prognoser gjenspeiler. I sak 111/20 om Budsjett 2021 foreslås det tiltak som vil ha effekt i 2021 og det legges til grunn at virksomheten vil være påvirket av pandemien i første halvår.

Med bakgrunn i dette vil midler som frigis gjennom justert lønns- og priskompensasjon dekke kostnader knyttet til fellestiltak for å redusere de negative effektene av pandemien. Det betydelige inntektstapet på MED vil også bli hensyntatt i denne omfordelingen.

Universitetsdirektørens kommentarer

Universitetet gjorde grundige forberedelser for å starte høstsemesteret med så normal aktivitet på campus som mulig innen et forsvarlig smittevern. Ekstra arealer, tekniske oppgraderinger og tett oppfølging av undervisere la til rette for et godt tilbud til studentene med kombinasjoner av digital og fysisk undervisning. Når kommunen vedtok nye restriksjoner fra 8. september, fulgte UiB umiddelbart opp og la om til full digital undervisning. Organisasjonen har respondert raskt på nye tiltak, men det er krevende for undervisere og studenter når opplegg for undervisning må endres med veldig korte frister. Universitetsledelsen har hatt løpende dialog med studentene og vil berømme dem for mange konstruktive innspill for å ivareta et godt læringsmiljø tross situasjonen. Det er særlig viktig å ha tett dialog om studentenes samlede lærings situasjon og det er gledelig at den fysiske undervisningen igjen er startet opp.

For de ansatte videreføres ordningene med hjemmekontor og forskjøvet arbeidstid for å ivareta personer i risikogrupper og avlaste kollektivtransporten. Utredningen fra et partssammensatt utvalg vil gi rammer for hvordan dette kan videreføres også etter pandemien. For det samlede arbeidsmiljøet er det utvilsomt positivt at tilstedeværelse på campus igjen er mulig.

Forskningsvirksomheten følges tett og med særlig oppmerksomhet mot pågående søknadsprosesser. Det er svært viktig at UiB ikke svekkes i konkurransen om eksterne midler som følge av situasjonen. Tiltaksplanen for forskning er et viktig for å systematisere tiltak som kan dempe risikoer for denne viktige delen av virksomheten.

De økonomiske konsekvensene av pandemien omfatter både besparelser, merkostnader og reduserte inntekter. Enheter som har betydelige tap i inntekter, vil kompenseres slik at den faglige virksomheten ikke svekkes unødige. Dette er et viktig ansvar for institusjonen samlet. Fakultetenes prognoser for overføringer vil følges tett og en ny vurdering vil gis etter tredje tertial er avsluttet. Arbeidet med analyser av de langsiktige effektene for økonomien vil fortsette. Dette omfatter mulige aktivitetsendringer i den faglige virksomheten og innen den eksternt finansierte delen av økonomien. Det er imidlertid krevende å gi veldig presise

beregninger så lenge pandemien pågår. En del av disse konsekvensene vil det først være full oversikt over i et par år etter at pandemien er over.

Beredskapsorganisasjonen er nå demobilisert etter at kommunen opphevet sine restriksjoner i slutten av september, men ledelsen følger situasjonen tett og setter stab straks det er behov. Den tette dialogen med fakultetene videreføres for å sikre informasjonsflyt og fange opp utfordringer i fagmiljøene tidligst mulig. Universitetet har i hele perioden hatt nært samarbeid med studentorganisasjonene, de tillitsvalgte og vernetjenesten og dette videreføres.

Planleggingen av vårsemesteret pågår for fullt og det forberedes for nok et semester i tråd med gjeldende smittevernbestemmelser. Kapasitet i arealer og undervisningsressurser er viktige forutsetninger for et godt undervisningstilbud. Fagmiljøene må ha planmessig oppfølging av forskningsvirksomheten slik at den ikke svekkes unødige som følge av pandemien.

15.10.2020//Tore Tungodden/Kari Fuglseth/Sonja Dyrkorn/Benedicte Løseth/Christen Soleim/Per Arne Foshaug/Kjartan Nasset.